

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes
aliquot**

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula VI. Eßentiae rerum sunt aeterne

urn:nbn:de:bsz:31-102400

III. Posteriori modò omnium rerum essentia indivisibiles sunt, quia nimirum ut sint & maneat ejusmodi essentia, dividi non possunt, & si dividantur, & aliquid ab ipsis auferatur, non manent illarum rerum essentia. Hinc Aristoteles *l. cit.* essentias rerum cum numeris comparat. Ortumq; hinc axioma: *Essentia rerum sunt sicut numeri. Quemadmodum enim, si quid eorum, ex quibus numerus constat, ab eò ablatum, aut additum fuerit, non idem jam numerus, sed diversus existit, etiamsi minimum auferas: ita neque definitio aut essentia eadem consistit, si quicquam aut auferatur, aut adjiciatur.* Sunt verba Philosophi V. g. si ad animal addas τὸ λογικόν, habes essentiam hominis; si verò auferas idem, non amplius erit homo, sed tantum animal. Sed si pro hac differentia λογικόν substituas τὸ ἄλογον, erit bruium.

IV. Dicis; Accidentia adveniunt & auferuntur ab essentiis, salvis manentibus essentiis. Ergò non semper variat, neq; alia atq; alia sit essentia, si quid addatur vel detrahatur.

V. Resp. Regula loquitur de indivisibilitate essentiarum. Sermo ergò fuit de eo, si quid adjiciatur aut auferatur, ut essentia per hoc dividatur. At adjectione vel subtractione accidentium essentia non dividitur.

REGULA VI.

Essentia rerum sunt aeternae.

I. Tri-

I. Tri-
res omne
cundum
ligendum
actu sint
essent et
dum; a
non essen
tur Suarez
Mendoza
quast. IIX
II. Ga
I & Men
tum de e
rum perp
& ab æter
sint.

III. In
eius est
Unde eti
aliquid p
necessaria
I. Post. t. 3
tia. Hæc
onem cu
ruptione
IV. Pu
convenir
v. g. non p
non facer

I. Tritum hoc est apud autores, etiam eos, qui res omnes à Deo in tempore ex nihilo creatas secundum fidem nostram statuunt. Non ergò intelligendum est de esse actuali, quasi nimirum semper actu sint, sine principio & fine. Si enim hoc modò essent aeternæ, aut ipse Deus essent, quod absurdum; aut essent aliquid extra Deum, & sic res non essent ex nihilo in tempore creatæ. Videantur Suarez *Disp. Metaph. XXXI. sect. II. & seqq.* Mendoza *disp. Metaph. IIX. s. I. & Raphaël Advers. quest. IIX. Phil. s. III.*

II. Gabriel Vatquez *P. III. disp. LXXIII. cap. I* & Mendoza *l. cit.* interpretantur præsens effectum de esse possibili, quia nimirum essentia rerum perpetuò & necessariò habent esse possibile, & ab aeternò non implicat contradictionem, ut sint.

III. Intelligitur à plerisque de essentia cum eo ejus est essentia, connexionem, quæ perpetua est. Unde etiam propositiones, in quibus essentia aut aliquod prædicatum essentiale affirmatur de re, necessariæ sunt & aeternæ veritatis, ut constat ex *I. Post. t. 30.* & multis aliis locis. Non ita accidentia. Hæc namque non habent perpetuam connexionem cum re, cum possint abesse citra ejus corruptionem, *I. Top. c. IV. I. Post. t. 52.*

IV. Pulchrè Mendoza *l. cit.* ait, essentias rebus convenire necessariò, quia *Deum producere hominẽ v. g. non potest illi tribuere essentiam lapidis, quia non faceret hominem, sed lapidem.*

V. Ex

V. Ex quò intelligitur, necessitatem illam quæ dicimus, essentiam rei cum eâ cohærere, ita ut ne ipsa ab eâ avelli, nec alterius rei essentia ipsius essentia esse possit, tantam esse, ut ne à Deo quidem mutari posse propterea, quòd contradictio nem implicet, hominem aliquid esse, & non obtinere hominis essentiam, aut lapidis essentiam esse jus esse essentiam. Id verò nullum in Deo arguere defectum aut impotentiam, à multis aliis, & à nobis alibi latè deductum est.

VI. Neq; verò quia propositiones, in quibus essentia aut prædicata essentialia de renunciantur, v. g. hominem esse animal rationale, perpetua & æternæ veritatis esse dicimus, inferre inde licet, res aut essentias rerum ab æternò existere; quandoquidem τὸ εἶναι sive esse, hîc non existentiam significat, sed nihil aliud est, quàm τὸ συγκεῖσθαι ἢ ἐν εἶνα, connecti & unum esse, quemadmodum è còtrario τὸ μὴ εἶναι est μὴ συγκεῖσθαι, ἀλλὰ πλείονα εἶναι, nō connecti, sed plura esse, sicut docet *Arist.* IX. *Metaph.* t. 21. Ubi etiam dicit, esse quædam, quæ semper cohæreant, neque fieri posse, ut dividantur.

VII. Hanc de inseparabilitate prædicatorum essentialium à rebus, quibus essentialia sunt, doctrinam Theologi quoque sibi custodiendam ducunt. Cùm enim fides assentialiter sit notitia quædam, ne infantibus, quibus fidem à describunt, notitiam, quia usu rationis destituuntur, denegent, potius

potius al
in illis ex
ad ejus es

I. Vid
explicati
nantia e
non enti
sciri est
vacuum
dam ear

III. & I
purgator

II. N
ptio ent

ut respo
Philosof

συμβέσει
quæ est l

tia sunt
centaur

Aristote
so. quæ

Est enim
30. Quæ

bi apud
III. E

potius asserendum censent, à Spiritu S. notitiam in illis excitari, quam aliquid esse sine illo, quod ad ejus essentiam pertinet.

REGULA VII.

Non entis nulla est scientia.

I. post. t. 10.

I. Videtur id I. adversari iis, quæ diximus in explicatione *Reg. IV.* Nam predicata denominantia extrinsecè ab actu intellectus quò minus non enti competant, nihil prohibet, Sed aliquid sciri est hujusmodi denominatio. Infinitum & vacuum sunt non entia; nihil omnium tamen quædam earum est scientia. Agit enim de illis *Arist. III. & IV. Phys & lib. I. de cælo.* Et Theologi de purgatorio tractant.

II. Notanda & hoc loco venit diversa acceptio entis & non entis. Primò enim sumuntur, ut respondent simplicibus conceptibus, sive, ut Philosophus *I. de interp. c. I.* loquitur, τῶ ἀπὸ συνθέσεως καὶ διαρέσεως νοήματι. intelligentiæ, quæ est sine compositione & divisione, & sic entia sunt homo, lapis; non entia, Chimæra, hippocentaurus, in quibus non est verum aut falsum, ut Aristoteles *ibidem* dicit. Secundò, pro vero & falso, quæ in compositione & divisione consistunt. Est enim sic ens idem, quod falsum, *VI. Metaph. t. 30.* Quæ significatio etiam *III. Top. c. IV.* & alibi apud Philosophum occurrit.

III. Hoc posteriori modo non ens in præsen-
ti